

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2017, declarat în propria penală de către inculpatul

Petic Vitalie XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.05.2015 - 23.12.2016;

instanța de apel: 11.09.2017 - 16.10.2017;

instanța de recurs: 17.01.2018 - 21.02.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 23 decembrie 2016, inculpatul Vitalie Petic a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului, în beneficiul părții vătămate, Elena Nițulenco, prejudiciul material în sumă de 7 409,81 lei.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a stabilit că, inculpatul Vitalie Petic la 13 decembrie 2014, aproximativ la ora 08:45, aflându-se împreună cu o persoană neidentificată de către organul de urmărire penală în rutiera nr. 191, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane din geanta lui Elena Nițulenco, a sustras pe ascuns portmoneul la preț de 500 lei, în care se aflau bani în sumă de 5 000 lei RM, 400 lei Românești, ce conform datelor BNM constituie 1 718, 56 lei RM, 10 euro, ce conform datelor BNM constituie 191,25 lei RM, buletinul de

identitate pe numele lui Elena Nițulenco, un card bancar al BC „Moldova Agroindbank” și mai multe cartele de reducere, după ce a părăsit locul comiterii infracțiunii cauzându-i părții vătămate o daună în proporții considerabile în sumă de 7 409,81 lei.

Astfel, instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, Vitalie Petic a comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, individualizată prin, *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două persoane, cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, a declarat apel inculpatul prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care să fie achitat din motiv că infracțiunea incriminată nu a fost comisă de către acesta.

În motivarea apelului inculpatul a invocat că, infracțiunea pentru care a fost condamnat nu a fost comisă de el, dar de către o altă persoană, fapt care poate fi confirmat prin declarațiile martorilor ce urmează a fi audiați în cadrul ședinței instanței de apel.

Totodată, inculpatul a menționat că, infracțiunea comisă de către acesta cade sub incidența art. 13 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, cu privire la amnistia în Legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2017, a fost respins apelul declarat de către inculpat cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței.

Instanța de apel a susținut că, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului, în baza dispoziției art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, individualizată prin, *furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de către două persoane, cu cauzare de daune în proporții considerabile.*

De asemenea, instanța de apel a reținut că, inculpatul în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond nu a fost prezent, în privința acestuia fiind întreprinse măsuri legale de citare care nu s-au soldat cu efectul scontat, totodată fiind dispusă aducerea silită a inculpatului nu s-a reușit asigurarea prezenței acestuia în ședința de judecată, astfel că prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 07 iunie 2016, s-a dispus anunțarea inculpatului în căutare, iar în cele din urmă Inspectoratul de Poliție Centru, mun. Chișinău, a dispus pornirea dosarului de căutare a lui Vitalie Petic sub nr. 2016010385. Drept consecință, instanța de fond ghidându-se de rigorile

art. 321 alin. (1) Cod de procedură penală, a dispus examinarea cauzei în absența acestuia.

Deși inculpatul, vina nu și-a recunoscut-o în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a conchis că, vinovăția acestuia se confirmă și prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume:

- *declarațiile părții vătămate, Elena Nițulenco (f.d. 149-150);*
- *ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 15 decembrie 2014 (f.d.8-9);*
- *procesul-verbal de examinare a obiectului din 15 decembrie 2014 (f.d. 10-13).*

Astfel, instanța de apel a constatat că, în urma examinării mijloacelor de probă sus citate, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, art. 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Cu referire la componența de infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, instanța de apel a menționat că, obiectul material al furtului îl formează bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor; latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 186 Cod penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de luare ilegală și gratuită; 2) urmările prejudiciabile sub formă de prejudiciu patrimonial efectiv; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile; modul ascuns; latura subiectivă a faptei incriminate la art. 186 Cod penal se manifestă, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă, de asemenea, obligatorie pentru calificarea faptei este prezența scopului de cupiditate; subiectul infracțiunii de furt este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani.

Din descrierea sistemică a elementelor constitutive ale infracțiunii de furt, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a constatat ca fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de sustragere pe ascuns a bunurilor părții vătămate, Elena Nițulenco, în cele din urmă cauzându-i o daună materială în proporții considerabile, în sumă de 7 409,81 lei.

Astfel, instanța de apel a menționat că, nu și-a găsit confirmare alegația inculpatului precum că, infracțiunea pentru care a fost condamnat nu a fost comisă de către acesta, dar de către o altă persoană, fapt care poate fi confirmat prin declarațiile martorilor ce urmează a fi audiați în cadrul ședinței instanței de apel, or, pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel, atât inculpatul, cât și apărătorul acestuia nu au

înaintat nicio cerere privind audierea suplimentară de martori, și cu atât mai mult nu au solicitat administrarea de alte noi probe.

Totodată, instanța de apel a indicat că, în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, inculpatul a înaintat o cerință nouă, modificând solicitările în apel și anume pledând pentru reîncadrarea acțiunilor sale în baza art. 192 Cod penal și pronunțarea unei hotărâri de achitare, solicitare de altfel neclară dar și contradictorie, mai mult, susținută și de către avocat, or, este inadmisibilă de drept pronunțarea pentru una și aceeași faptă a unei soluții vizând reîncadrarea acțiunilor inculpatului, de la fapta de furt, în calificativul infracțiunii de pungășie și pronunțarea unei hotărâri de achitare pentru fapta dată, deoarece o asemenea soluție ar contravine rigorilor art. 389 și nemijlocit art. 390 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a respins solicitarea ca fiind neîntemeiată, deoarece reieșind din faptul că un document (de exemplu, un buletin de identitate) nu poate forma obiectul material al pungășiei, chiar atunci când documentul se află în buzunar, în geantă sau în alte obiecte prezente la victimă. Calitatea specială a documentelor, privite ca obiect material, este factorul care generează un obiect juridic generic, altul decât relațiile sociale cu privire la patrimoniu, și anume relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității autorităților publice și securitatea de stat.

Totodată, instanța de apel a precizat că, solicitarea inculpatului privind reîncadrarea acțiunilor sale conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (2) Cod penal, este neîntemeiată și sub aspectul faptului că, în cazul de față o asemenea soluție ar agrava situația inculpatului, or, conform sancțiunii normei art. 186 alin. (2) Cod penal (în vigoare la data comiterii infracțiunii), persoana este pasibilă tragerii la răspunderea penală sub formă de amendă în mărime de la 300 la 1000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, iar sancțiunea normei art. 192 alin. (2) Cod penal, prevede sancționarea persoanei cu închisoare până la 4 ani cu amendă de la 200 la 1 000 unități convenționale.

Așadar, conform art. 410 alin. (1) Cod de procedură penală, *„instanța de apel, soluționând cauza, nu poate crea o situație mai gravă pentru persoana care a declarat apel”*.

Instanța de apel a menționat că, alegația privind reîncadrarea acțiunilor inculpatului este nefondată și reieșind din faptul că norma art. 192 alin. (2) Cod penal, nu prevede agravanta *„cauzarea de daune în proporții considerabile”*, care a fost incriminată inculpatului, situație care lasă fără soluționare caracterul considerabil al prejudiciului cauzat părții vătămate, situație inadmisibilă de drept.

Mai mult, instanța de apel a respins ca neîntemeiate alegațiile inculpatului precum că, nu ar fi sustras portmoneul de la partea vătămată, Elena Nițulenco, și crede că acesta ar fi fost sustras de către Anatolie Ețco, în situația în care acesta deși pledează

nevinovat, totuși este de acord să restituie prejudiciul cauzat părții vătămate, numai să nu fie arestat.

Totodată, a respins solicitarea inculpatului de a fi aplicată în privința acestuia amnistia, deoarece cade sub incidența art. 13 al Legii nr. 210 din 29 iulie 2016, cu privire la amnistia în Legătură cu Aniversarea a 25-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova, or, pentru aplicarea actului de clemență solicitat, este necesară întrunirea unor condiții așa cum dictează normele art. 1 și art. 2 ale legii vizate, și anume căința sinceră, recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, cât și alte condiții de bază. Astfel, că inculpatul, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, nu s-a căit sincer de cele comise, de asemenea nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, anterior a fost condamnat pentru diverse infracțiuni, inclusiv pentru infracțiuni similare și s-a eschivat de a se prezenta în fața instanței de judecată.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate alegațiile inculpatului cu privire la faptul că învinuirea adusă lui, nu este demonstrată și că fapta ar fi fost comisă de către o altă persoană, în situația în care probatoriul administrat și cercetat la caz este unul de natura de a combate aceste versiuni, care au tentă de inducere a instanței de apel în eroare, în vederea elucidării pedepsei penale. În atare situație instanța de apel a precizat că inculpatul, la etapa urmăririi penale, potrivit procesului-verbal de audiere în calitate de bănuit a declarat că „*bănuiala ce mi se aduce îmi este clară*”.

Cu referire la pedeapsa penală aplicată inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61 și art. 75 Cod penal.

Totodată, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a constatat în calitate de circumstanță atenuantă, căința sinceră a inculpatului, însă contrar materialelor cauzei penale se adeverește că inculpatul, nu a recunoscut vina în comiterea infracțiunii pledând nevinovat, și cu atât mai mult acesta a înaintat diverse versiuni în vederea inducerii instanței de judecată în eroare.

De asemenea la numirea pedepsei, instanța de fond corect a reținut faptul că, inculpatul, fiind anterior condamnat, a manifestat o neglijență față de instanța de judecată, eschivându-se de la prezentarea în fața instanței de judecată, totodată acesta nu a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, dar și având în vedere modul în care a fost comisă infracțiunea de furt de către inculpat, cât și urmările prejudiciabile ale acestei acțiuni.

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de fond motivat a stabilit categoria, termenul și măsura de pedeapsă, relevând în cuprinsul sentinței circumstanțele cauzei, persoana inculpatului și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea

scopului pedepsei se va asigura prin aplicarea în privința inculpatului a pedepsei privative de libertate.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, este corectă soluția instanței de fond în latura soluționării acțiunilor civile înaintate de către partea vătămată, Elena Nițulenco, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 7 409,81 lei, or, cerința părții vătămate la acest capitol este pe deplin justificată, sub aspectul circumstanțelor constatării indubitabile a vinovăției inculpatului și cu atât mai mult în contextul în care inculpatul și-a dat acordul de a restitui pe viitor prejudiciul cauzat prin infracțiune.

5. Inculpatul Vitalie Petic declară recurs ordinar prin care solicită casarea deciziei instanței de apel și dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, inculpatul menționează că, instanța de apel doar a preluat poziția instanței de fond, încălcându-i dreptul la apărare, deoarece i-a respins apelul fără a verifica veridicitatea declarațiilor sale în confirmarea nevinovăției, or, furtul a fost comis de către o altă persoană care a decedat.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpat, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând netemeinicia cerințelor solicitate de către recurent, deoarece recurentul solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal menționează că, recurentul nu indică expres un temei pentru declararea recursului, dar din textul recursului declarat se identifică prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că, temeiul și motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest context următoarele.

Argumentele în susținerea temeiului de recurs indicat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sunt declarative și nu și-au găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apel, întemeindu-și soluția în baza probelor verificate și apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, soluția instanței nefiind afectată de o eroare gravă de fapt, iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, de respingere ca nefondat a apelului declarat de către inculpat prin care a fost menținută sentința de condamnare prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și condamnat în baza acestei legi la o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Mai mult, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiate alegațiile recurentului precum că i-a fost încălcat dreptul la apărare, deoarece fapta nu a fost comisă de către acesta ci de o altă persoană care a decedat, or, cumulul de probe administrat și cercetat la caz este unul de natura de a combate această versiune, care este doar o metodă de a induce în eroare instanța, având scopul de a se eschiva de la răspunderea penală.

Mai mult, instanța de apel corect a respins alegațiile inculpatului indicând că, la etapa urmăririi penale, potrivit procesului-verbal de audiere în calitate de bănuț declarat că *„bănuția ce mi se aduce îmi este clară”*, iar pe tot procesul penal a fost asistat de un avocat.

Prin urmare, argumentele instanței de apel la adoptarea soluției în cauză, expuse și în pct. 4.1. al prezentei decizii, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și însușite de instanța de recurs ordinar, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea

noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Din textul recursului ordinar rezultă o critică subiectivă a deciziei instanței de apel, nefiind indicate motive relevante prin care s-ar confirma prezența temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către inculpatul *Petic Vitalie XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2017, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *21 martie 2018*.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan